

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (Euratom) 2021/281

ze dne 22. února 2021,

kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o poskytnutí výhod tomuto podniku

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména na čl. 47 třetí a čtvrtý pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohodu o založení Mezinárodní organizace energie z jaderné syntézy ITER pro společnou realizaci projektu ITER ⁽¹⁾ (dále jen „dohoda ITER“) podepsaly v listopadu 2006 Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom), Čína, Indie, Japonsko, Jižní Korea, Ruská federace a Spojené státy americké. Euratom, který je podle dohody ITER hostitelskou stranou, stojí v čele tohoto projektu.
- (2) Rozhodnutím Rady 2007/198/Euratom ⁽²⁾ byl zřízen společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy (Fusion for Energy) (dále jen „společný podnik“), který má za Euratom poskytovat příspěvek Mezinárodní organizaci energie z jaderné syntézy ITER a příspěvek k činnostem v rámci širšího přístupu s Japonskem a dále připravovat a koordinovat program činností v souvislosti s přípravou výstavby demonstračního reaktoru pro jadernou syntézu a souvisejících zařízení.
- (3) V článku 5 rozhodnutí 2007/198/Euratom se stanoví, že společný podnik má mít vlastní finanční nařízení, jež je založeno na zásadách nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1271/2013 ⁽³⁾ a které se smí od uvedeného nařízení v přenesené pravomoci odchýlit po předchozí konzultaci s Komisí v případě, že to vyžadují zvláštní provozní potřeby společného podniku. Plnění rozpočtu upravuje hlava IV finančního nařízení společného podniku.
- (4) Rozhodnutí 2007/198/Euratom stanovilo finanční referenční částku, která byla pro společný podnik považována za nezbytnou, spolu s orientační celkovou výší příspěvku Euratomu k této částce, jenž by měl být poskytován prostřednictvím programů Společenství v oblasti výzkumu a odborné přípravy přijatých na základě článku 7 Smlouvy nebo prostřednictvím jakéhokoli jiného rozhodnutí přijatého Radou.
- (5) Rozhodnutí 2007/198/Euratom bylo změněno rozhodnutím 2013/791/Euratom ⁽⁴⁾, aby bylo možno financovat činnosti společného podniku po dobu trvání víceletého finančního rámce na období 2014–2020, stanoveného v nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1311/2013 ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 358, 16.12.2006, s. 62.

⁽²⁾ Rozhodnutí Rady 2007/198/Euratom ze dne 27. března 2007 o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o poskytnutí výhod tomuto podniku (Úř. věst. L 90, 30.3.2007, s. 58).

⁽³⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1271/2013 ze dne 30. září 2013 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty uvedené v článku 208 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 328, 7.12.2013, s. 42).

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Rady 2013/791/Euratom ze dne 13. prosince 2013, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o poskytnutí výhod tomuto podniku (Úř. věst. L 349, 21.12.2013, s. 100).

⁽⁵⁾ Nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1311/2013 ze dne 2. prosince 2013, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 884).

- (6) Nový základní rozvrh projektu ITER vypracovaný v rámci zlepšování řízení projektu získal v letech 2016 a 2017 podporu Rady ITER. Poté byl použit k odhadu finančních potřeb společného podniku. Aktualizovaný harmonogram nového základního rozvrhu předpokládá dosažení výroby prvního plazmatu v prosinci 2025 a plné zahájení provozu za použití paliva deuterium-tritium v roce 2035. Tento harmonogram nezahrnuje nepředvídané události, a předpokládá tedy, že veškerá vážná rizika je nutné zmírnit.
- (7) Dne 12. dubna 2018 Rada znovu potvrdila, že je Euratom nadále odhodlán k úspěšnému dokončení projektu ITER, a pověřila Komisi, aby na zasedání Rady ITER na úrovni ministrů jménem Euratomu nový základní rozvrh projektu ITER schválila. Současně Rada žádala, aby společný podnik pokračoval v plnění svých povinností v oblasti přezkumů a podávání zpráv v souladu se závěry Rady z 12. července 2010 a prováděl pravidelné nezávislé posuzování pokroku ITER se zaměřením na výkonnost a řízení projektu, včetně omezování nákladů, kontroly projektu z hlediska harmonogramu, jakož i řízení rizik.
- (8) Toto rozhodnutí umožní součinnost a doplňkovost s výzkumnými činnostmi v oblasti jaderné syntézy financovanými z programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu. Úspěšná výstavba a provoz ITER jsou považovány za důležité body evropského plánu pro jadernou syntézu, který byl potvrzen všemi zúčastněnými stranami zabývajícími se výzkumem jaderné syntézy v Evropě.
- (9) Evropský parlament a Rada stanovily maximální výši závazků Euratomu pro ITER ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027, stanoveném v nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁶⁾, na 5 614 000 000 EUR (v běžných cenách).
- (10) Při plném respektování práva členských států rozhodnout o vlastní skladbě zdrojů energie mohou akce podle tohoto rozhodnutí přispět k dosažení cílů evropského plánu pro jadernou syntézu.
- (11) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽⁷⁾ by měl být ITER hodnocen na základě informací shromážděných v souladu se zvláštními požadavky na monitorování a zároveň zamezit nadměrné regulaci a administrativní zátěži. Tyto požadavky by mohly v příslušných případech zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení toho, jaké má ITER účinky. Závěry hodnocení provedených Komisí by měly být sděleny Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Pokud bude následné hodnocení a průběžné hodnocení prováděno brzy po sobě, měl by být možné obě hodnocení spojit do jediného hodnocení, které pokryje obě období.
- (12) V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽⁸⁾ (dále jen „finanční nařízení“), nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ⁽⁹⁾ a nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ⁽¹⁰⁾, (Euratom, ES) č. 2185/96 ⁽¹¹⁾ a (EU) 2017/1939 ⁽¹²⁾ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně opatření týkajících se prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí.

⁽⁶⁾ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11).

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽¹¹⁾ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽¹²⁾ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

Zejména má Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v souladu s nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 pravomoc provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekci na místě, s cílem zjistit, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu nebo ohrožujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 má Úřad evropského veřejného žalobce pravomoc vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371⁽¹³⁾. V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, OLAFu, Účetnímu dvoru a v případech členských států účastnících se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939 Úřadu evropského veřejného žalobce nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.

- (13) Tímto rozhodnutím by měla být zajištěna viditelnost financování ze strany Společenství prostřednictvím ucelených, účinných a přiměřených informací zaměřených na různé cílové skupiny včetně sdělovacích prostředků a veřejnosti.
- (14) Rozhodnutí 2007/198/Euratom je nutné změnit, aby bylo možné financovat činnosti společného podniku a související činnosti Komise v období 2021–2027 ze souhrnného rozpočtu Evropské unie.
- (15) Za účelem zajištění úspěšného dokončení projektu ITER a nepřetržitého poskytování podpory v příslušné oblasti politiky od začátku víceletého finančního rámce na období 2021–2027 by toto rozhodnutí mělo vstoupit v platnost co nejdříve a mělo by se použít se zpětnou působností od 1. ledna 2021.
- (16) Rozhodnutí 2007/198/Euratom by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Rozhodnutí 2007/198/Euratom se mění takto:

1) článek 4 se mění takto:

a) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Orientační příspěvek Euratomu do společného podniku na období 2021–2027, včetně souvisejících podpůrných výdajů podle odstavce 4 na stejné období, činí 5 614 000 000 EUR (v běžných cenách).“;

b) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„4. Částka uvedená v odstavci 3 může rovněž pokrývat výdaje na přípravu, monitorování, kontrolu, audit, hodnocení a další činnosti a výdaje nezbytné k řízení a provádění tohoto rozhodnutí, včetně správních výdajů, jakož i hodnocení pokroku při plnění jeho cílů. Dále může pokrývat výdaje na studie a schůzky odborníků, jakož i výdaje spojené se sítěmi informačních technologií se zaměřením na zpracování a výměnu informací, včetně nástrojů informačních technologií na úrovni organizace, a další výdaje na technickou a administrativní pomoc potřebnou v souvislosti s řízením tohoto rozhodnutí.“;

2) článek 5b se zrušuje;

3) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 5c

Hodnocení

1. Hodnocení provádění tohoto rozhodnutí se provádějí řádně a včas, aby je bylo možné promítnout do rozhodovacího procesu.

⁽¹³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

2. Jakmile bude k dispozici dostatek informací o provádění tohoto rozhodnutí v období 2021–2027, provede Komise nejpozději do roku 2024 průběžné hodnocení provádění tohoto rozhodnutí.
 3. Na konci provádění tohoto rozhodnutí a nejpozději do čtyř let po skončení období uvedeného v čl. 4 odst. 3 provede Komise závěrečné hodnocení provádění tohoto rozhodnutí.
 4. Komise sdělí závěry hodnocení provedených v souladu s tímto článkem spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.“;
- 4) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 5d

Komunikace, viditelnost a publicita

1. Příjemci finančních prostředků Společenství uvádějí původ těchto prostředků a zajišťují jejich viditelnost, zejména při propagaci akcí a jejich výsledků, tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně sdělovacích prostředků a veřejnosti.
2. Komise provádí informační a komunikační činnosti týkající se tohoto rozhodnutí, akcí uskutečněných v rámci tohoto rozhodnutí a dosažených výsledků. Finanční zdroje přidělené na toto rozhodnutí rovněž přispívají k institucionální komunikaci politických priorit Unie, pokud tyto priority souvisejí s cíli uvedenými v článku 1.“

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od 1. ledna 2021.

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Bruselu dne 22. února 2021.

Za Radu
předseda
J. BORRELL FONTELLES